

АНАЛІЗ МАСИВУ КАРТОК ОБЛІКУ ПОЖЕЖ (POG_STAT) ЗА 10 МІСЯЦІВ 2014 РОКУ

Загальні дані

Стан із пожежами в Україні за 10 місяців 2014 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року характеризувався наступними основними показниками:

- зареєстровано 59402* пожежі (+19,9 %);
- загинуло внаслідок пожеж 1646 людей (-5,4 %), у т. ч. 50 дітей (-5,7 %);
- травмовано на пожежах 1168 людей (-0,6 %), у т. ч. 84 дитини (-13,4 %);
- врятовано 2239 людей (+8,7 %), у т. ч. 145 дітей (-9,4 %);
- прямі збитки, завдані пожежами, збільшилися у 2,3 рази та склали 1 млрд 250 млн 541 тис. грн. (+128,5 %);
- побічні збитки, завдані пожежами, збільшилися у 3,2 рази та склали 5 млрд 809 млн 200 тис. грн. (+220,8 %).

Загальні дані про пожежі та наслідки від них в Україні за 10 місяців 2014 року наведено на рисунку 1.

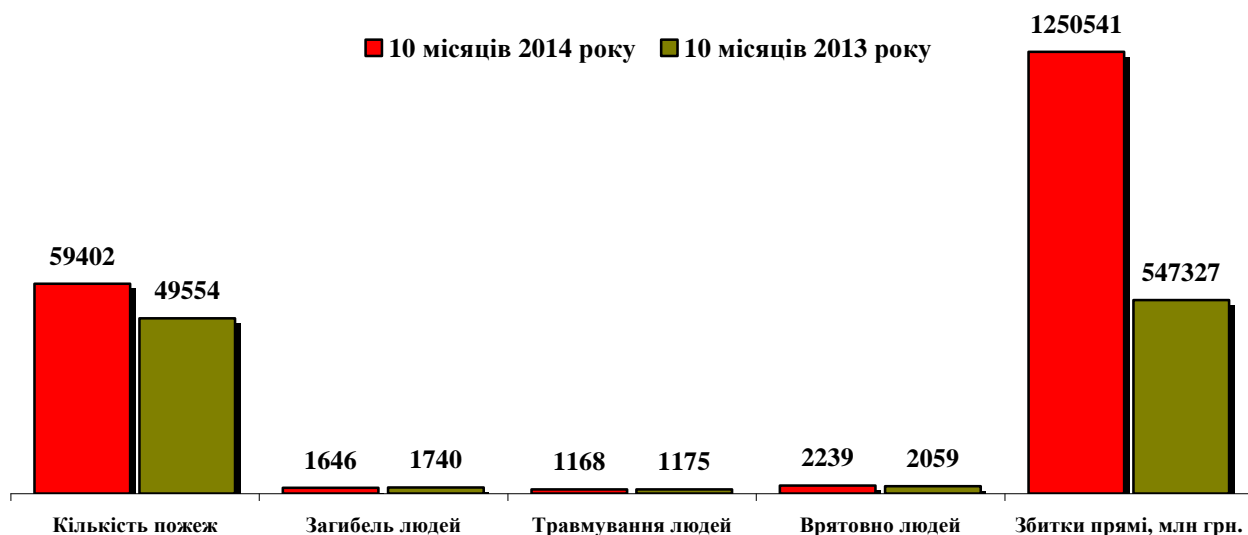

Рисунок 1. Загальні дані про пожежі та наслідки від них в Україні

В середньому на території України щодня виникало 195 пожеж, зокрема 146 із них – у житлі, внаслідок яких гинуло 5 людей і 4 людини отримували травми, вогнем знищувалося або пошкоджувалося 76 будівель і споруд різного призначення, 12 одиниць техніки та 817 голів худоби. Щоденні матеріальні втрати складали близько 23,2 млн грн.

- *Примітки:**
- 1) основні показники статистики пожеж в Україні наведено без урахування Автономної Республіки Крим і міста Севастополь;
  - 2) основні показники статистики пожеж по Луганській області враховано за 7 місяців 2014 року;
  - 3) для проведення коректного порівняльного аналізу із загального масиву даних про пожежі за 10 місяців 2013 року вилучено дані по Автономній Республіці Крим, місту Севастополь, а також за серпень-жовтень по Луганській області.

За загального збільшення кількості пожеж за 10 місяців 2014 року зменшення їх зареєстровано лише у Луганській (-0,3 %), Херсонській (-0,6 %), Львівській (-11,0 %) та Закарпатській (-13,7 %) областях.

Збільшення кількості пожеж за 10 місяців 2014 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року перевищило середньодержавний показник у 10 областях і місті Києві (таблиця 1).

Таблиця 1. Регіони України, де збільшення кількості пожеж перевищило середньодержавний показник

№ з/п	Назва регіону	10 місяців 2014 року	10 місяців 2013 року	+, у %
1	Кіровоградська	1230	907	35,6
2	Харківська	4640	3430	35,3
3	Житомирська	2115	1564	35,2
4	Миколаївська	1927	1453	32,6
5	Запорізька	3256	2474	31,6
6	Дніпропетровська	6777	5196	30,4
7	Донецька	9476	7375	28,5
8	Вінницька	1723	1401	23,0
9	Чернігівська	1563	1275	22,6
10	Тернопільська	943	775	21,7
11	місто Київ	4041	3339	21,0
Всього по Україні:		59402	49554	19,9

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості пожеж за 10 місяців 2014 року.

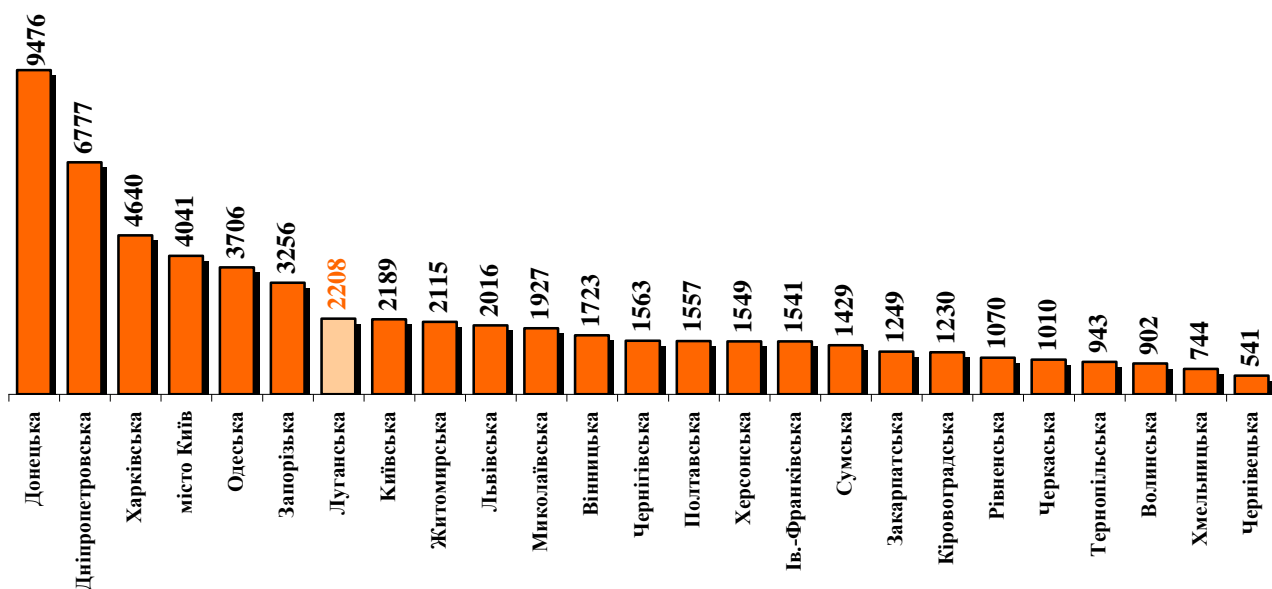

Рисунок 2. Ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості пожеж за 10 місяців 2014 року

За загального зменшення кількості людей, загиблих унаслідок пожеж за 10 місяців 2014 року, збільшення їх зареєстровано в 9 областях і місті Києві (таблиця 2).

Таблиця 2. Регіони України, де зареєстровано збільшення кількості загиблих

№ з/п	Назва регіону	10 місяців 2014 року	10 місяців 2013 року	+/-, у %
1	Волинська	33	16	у 2 рази
2	Тернопільська	50	36	38,9
3	Чернівецька	22	19	15,8
4	Київська	85	76	11,8
5	Хмельницька	39	35	11,4
6	Рівненська	35	32	9,4
7	Запорізька	83	76	9,2
8	Черкаська	51	48	6,3
9	місто Київ	44	42	4,8
10	Донецька	226	222	1,8
Всього по Україні:		1646	1740	-5,4

Кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, зросла у Донецькій (8 проти 3), Волинській і Хмельницькій (4 проти 0), Рівненській (4 проти 1), Кіровоградській (3 проти 1), Херсонській і Чернівецькій (2 проти 0), Львівській (1 проти 0) областях і місті Києві (1 проти 0)

На рисунку 3 наведено ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості загиблих за 10 місяців 2014 року.

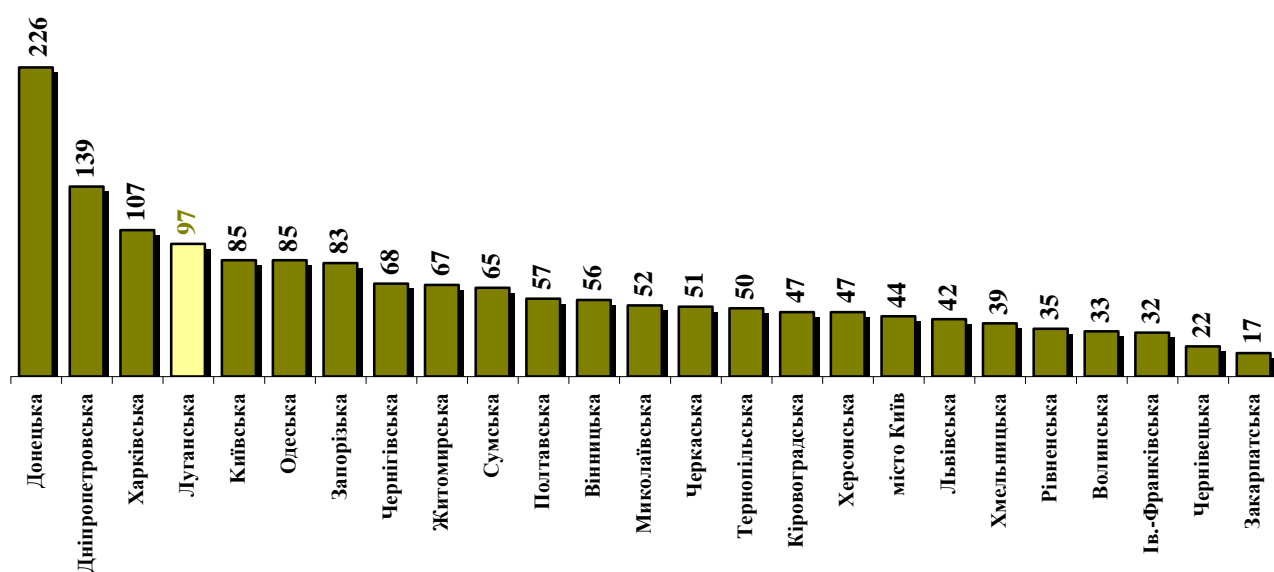

Рисунок 3. Ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості загиблих за 10 місяців 2014 року

За загального зменшення кількості людей, травмованих на пожеж за 10 місяців 2014 року, збільшення їх зареєстровано в 10 областях і місті Києві (таблиця 3). У Херсонській області кількість людей, травмованих на пожежах, залишилася на рівні минулого року.

Таблиця 3. Регіони України, де зареєстровано збільшення кількості травмованих

№ з/п	Назва регіону	10 місяців 2014 року	10 місяців 2013 року	+/-, у %
1	Харківська	131	78	67,9
2	Чернівецька	17	12	41,7
3	Івано-Франківська	36	26	38,5
4	Вінницька	55	40	37,5
5	Київська	61	46	32,6
6	Тернопільська	29	22	31,8
7	Одеська	70	56	25,0
8	Полтавська	50	40	25,0
9	місто Київ	69	56	23,2
10	Черкаська	37	31	19,4
11	Волинська	28	26	7,7
Всього по Україні:		1168	1175	-0,6

Кількість дітей, травмованих на пожежах, зросла у Львівській (8 проти 1), Київській (7 проти 1), Донецькій (12 проти 8), Запорізькій (6 проти 3), Харківській (10 проти 8), Черкаській (4 проти 2), Полтавській (2 проти 0), Одеській (5 проти 4) областях.

На рисунку 4 наведено ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості травмованих за 10 місяців 2014 року.

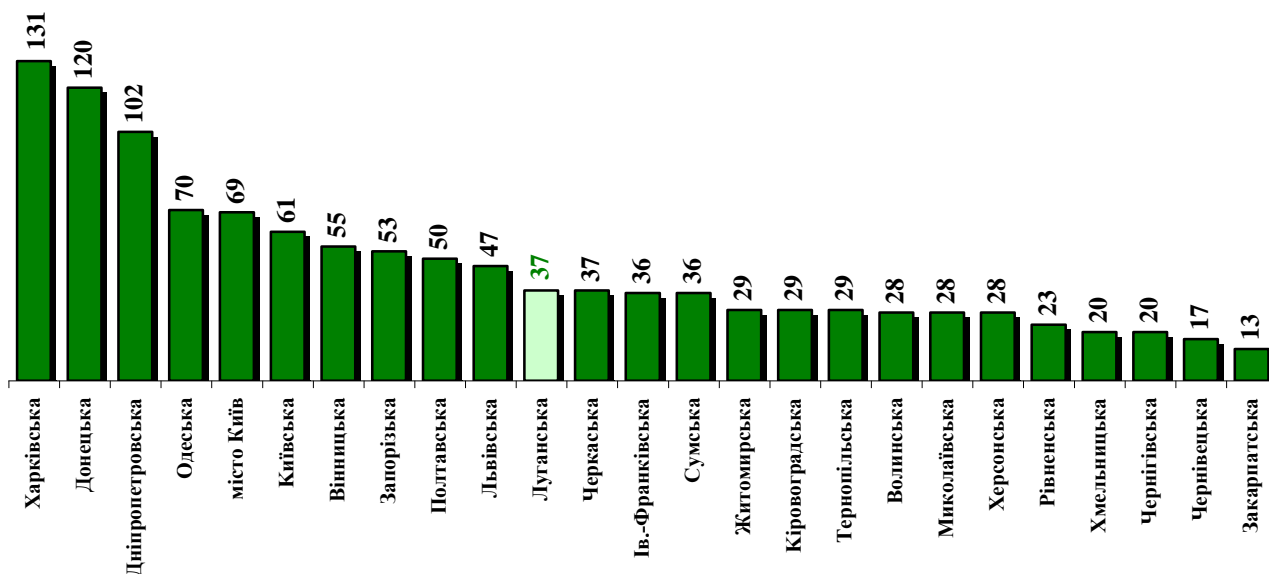

Рисунок 4. Ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості травмованих за 10 місяців 2014 року

Загалом, три основні показники стану з пожежами, а саме: кількість пожеж, загиблих і травмованих на них, зросли у Тернопільській області (+21,7 %, +38,9 %, +31,8 %) та місті Києві (+21,0 %, +4,8 %, +23,2 %).

Показник кількості пожеж на 10 тис. населення по Україні (рисунок 5) становить 13,8 (за 10 місяців 2013 року – 11,5). Цей показник перевищено у Донецькій (21,9), Дніпропетровській (20,6), Запорізькій (18,4), Харківській (17,0), Житомирській (16,8), Миколаївській (16,5), Одеській (15,5), Чернігівській (14,7), Херсонській (14,5) областях, а також місті Києві (14,1).

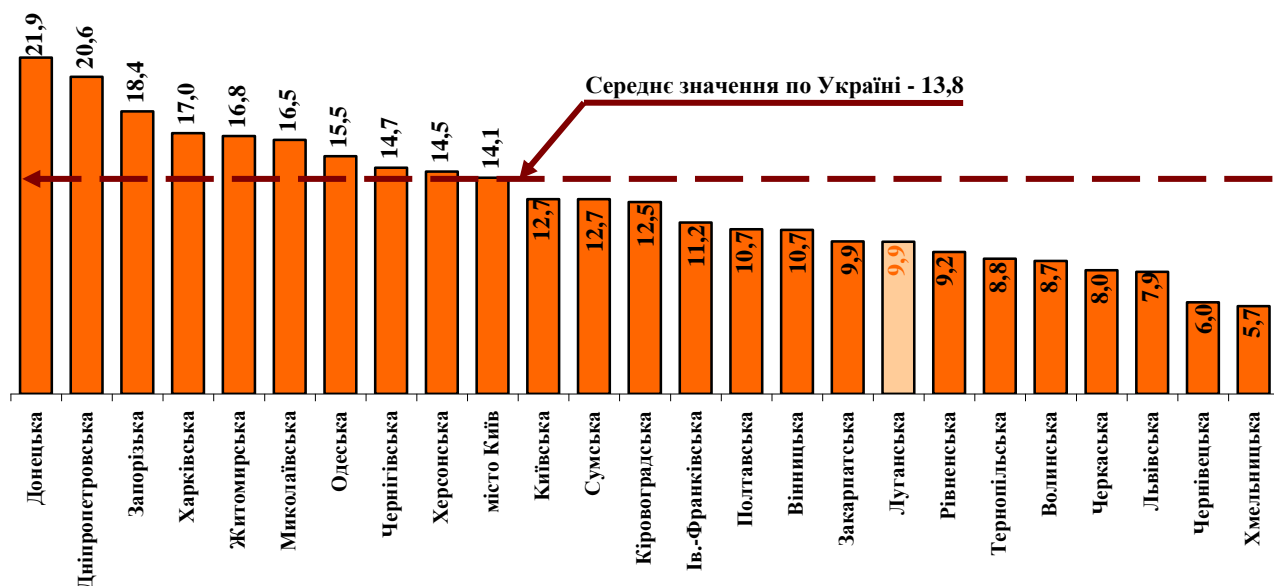

Рисунок 5. Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на 10 тис. населення

Показник кількості загиблих на 100 тис. населення по Україні (рисунок 6) становить 3,8 (за 10 місяців 2013 року – 4,0). Цей показник перевищено у Чернігівській (6,4), Сумській (5,7), Житомирській (5,3), Донецькій (5,2), Київській (4,9), Кіровоградській (4,8), Запорізькій і Тернопільській (по 4,7), Миколаївській (4,5), Херсонській (4,4), Луганській (4,3), Дніпропетровській (4,2), Черкаській (4,1), Полтавській і Харківській (по 3,9) областях.

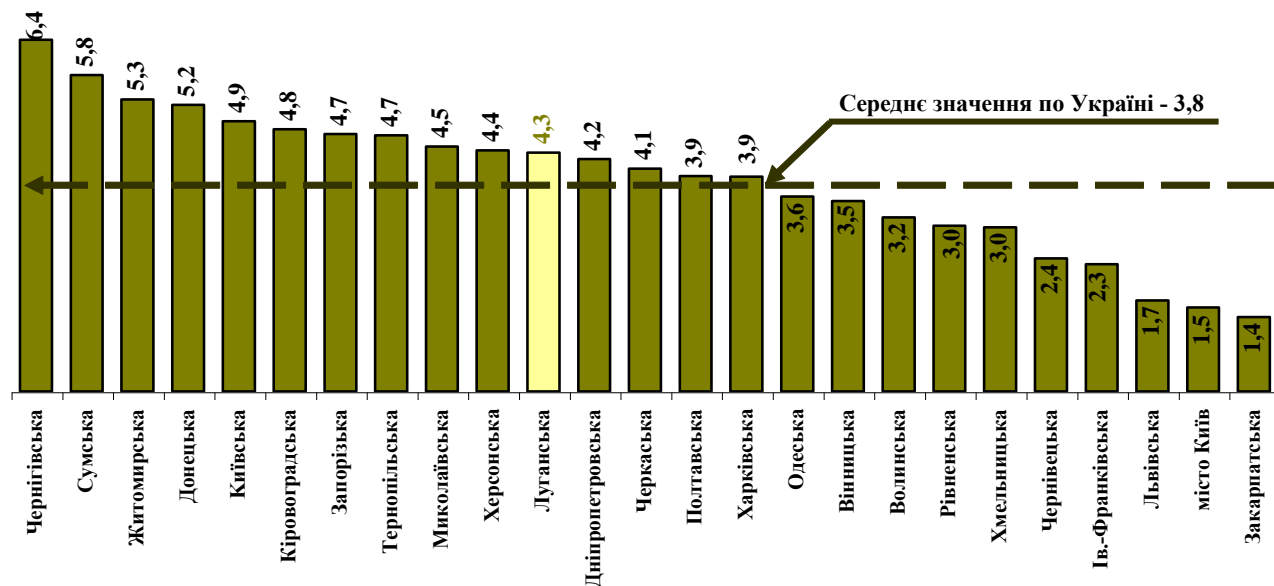

Рисунок 6. Ранжування регіонів України за кількістю загиблих на 100 тис. населення

За 10 місяців 2014 року у 8 областях України (Донецькій, Дніпропетровській, Житомирській, Запорізькій, Миколаївській, Харківській, Херсонській, Чернігівській) показники кількості пожеж на 10 тис. населення та показники кількості загиблих на 100 тис. населення перевищують середньодержавні значення.

Пожежі на підприємствах, в організаціях, закладах

Аналіз пожеж на об'єктах суб'єктів господарювання, профілактику на яких здійснюють органи державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, свідчить про невтішні тенденції щодо зростання кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах упродовж цього року. Так, загальна кількість таких пожеж порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшилась на 40,3 % та становить 2167, що складає 3,6 % від загальної кількості пожеж (за 10 місяців 2013 року – 3,1 %).

За загального збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах за 10 місяців 2014 року зменшення їх зареєстровано у Полтавській (-49,0 %), Волинській (-37,5 %), Київській (-25,7 %), Сумській (-25,0 %), Закарпатській (-23,3 %), Вінницькій (-19,4 %), Івано-Франківській (-8,9 %) та Запорізькій (-1,6 %) областях.

Збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах за 10 місяців 2014 року зареєстровано в 16 областях і місті Києві (таблиця 4).

Таблиця 4. Регіони України, де зареєстровано збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах

№ з/п	Назва регіону	10 місяців 2014 року	10 місяців 2013 року	+, у %
1	Донецька	517	229	у 2,3 рази
2	Хмельницька	34	17	у 2 рази
3	Луганська	117	63	85,7
4	Черкаська	25	14	78,6
5	Кіровоградська	31	18	72,2
6	Тернопільська	52	31	67,7
7	місто Київ	250	161	55,3
8	Житомирська	68	45	51,1
9	Дніпропетровська	207	144	43,8
10	Харківська	167	117	42,7
11	Миколаївська	69	50	38,0
12	Львівська	103	80	28,8
13	Одеська	110	90	22,2
14	Рівненська	19	16	18,8
15	Херсонська	34	29	17,2
16	Чернігівська	45	39	15,4
17	Чернівецька	26	23	13,0
Всього по Україні:		2167	1545	40,3

Питома вага пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах перевищила середньодержавний рівень 7 областях і місті Києві (таблиця 5).

Найбільший відсоток пожеж на об'єктах, профілактику на яких здійснюють органи державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, зареєстровано у місті Києві, де зазначений показник перевищує середньодержавний показник у 1,7 рази та складає 6,2 %; найменший – у Вінницькій і Сумській областях (по 1,5 %).

Таблиця 5. Регіони України, де питома вага пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах перевищила середньодержавний показник

№ з/п	Назва регіону	10 місяців 2014 року	10 місяців 2013 року	% від загальної кількості
1	місто Київ	250	161	6,2
2	Тернопільська	52	31	5,5
3	Донецька	517	229	5,5
4	Луганська	117	63	5,3
5	Львівська	103	80	5,1
6	Чернівецька	26	23	4,8
7	Хмельницька	34	17	4,6
8	Закарпатська	46	60	3,7
Всього по Україні:		2167	1545	3,6

За 10 місяців 2014 року в місті Києві, а також у Донецькій, Хмельницькій, Луганській, Тернопільській, Львівській і Чернівецькій областях на підприємствах, в організаціях, закладах зафіксовано як збільшення кількості пожеж, так і перевищення середнього значення в державі питомої ваги таких пожеж від загальної їх кількості.

Унаслідок пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах загинуло 39 людей (2,4 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж), що на 20 людей більше ніж за 10 місяців 2013 року (збільшення у 2 рази); 88 людей отримали травми (7,5 % від загальної кількості травмованих на пожежах), що на 39 людей більше ніж за 10 місяців 2013 року (+79,6 %).

На рисунку 7 наведено розподіл пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах залежно від форм власності.

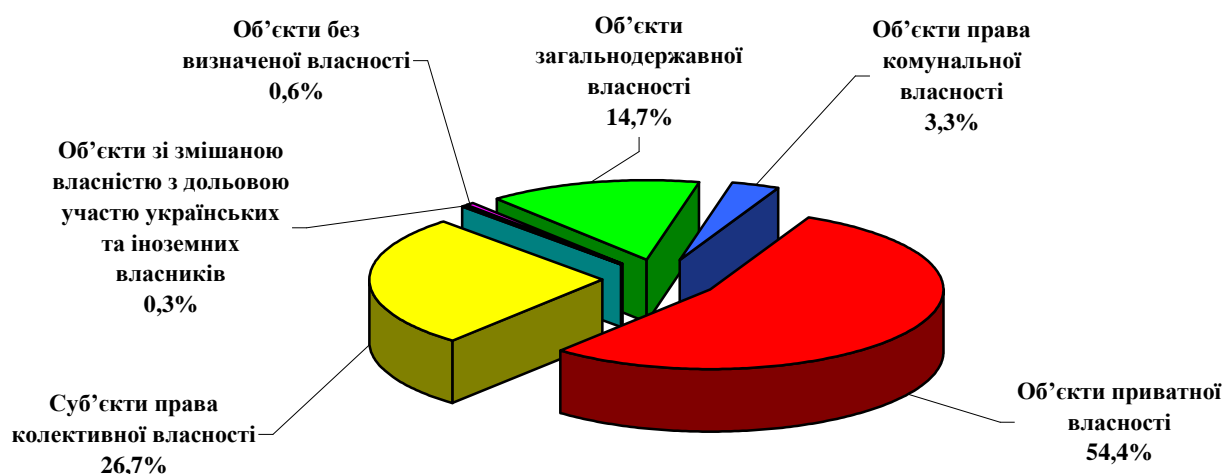

Рисунок 7. Розподіл пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах залежно від форм власності

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Впродовж 10 місяців 2014 року основні причини виникнення пожеж залишились без змін.

Ранжування пожеж за причинами їх виникнення наведено на рисунку 8.

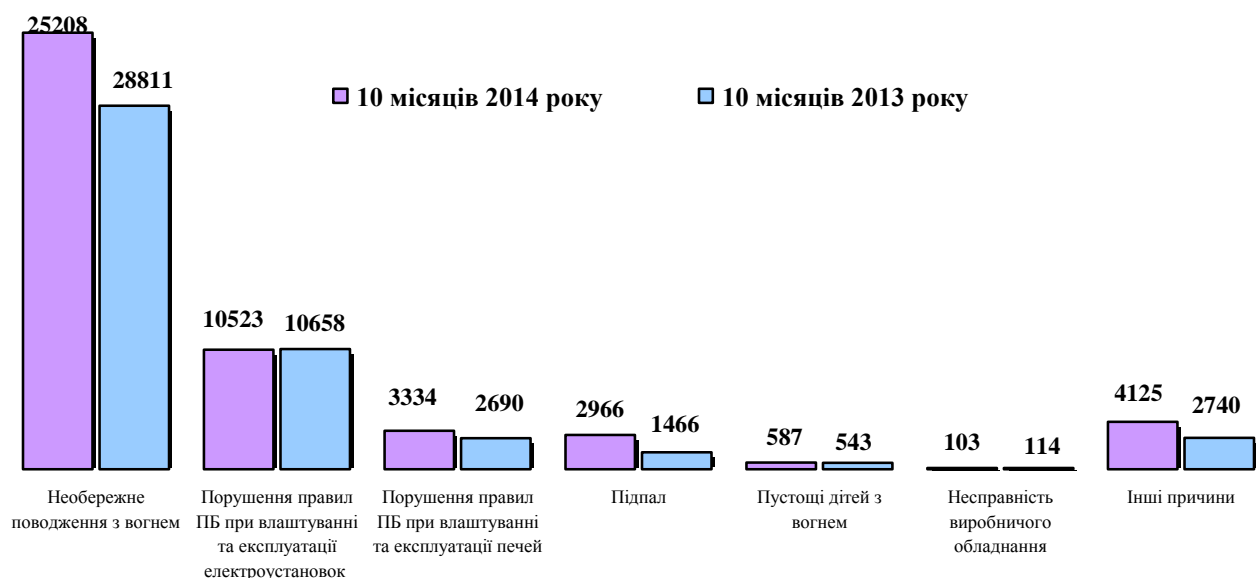

Рисунок 8. Ранжування пожеж за причинами їх виникнення

Як видно з рисунку 8, збільшення кількості пожеж спостерігається від підпалів (у 2 рази), порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей (+23,9 %), необережного поводження з вогнем (+20,1 %), пустощів дітей з вогнем (+8,1 %), а також з інших причин (+50,5 %).

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення наведено на рисунку 9.

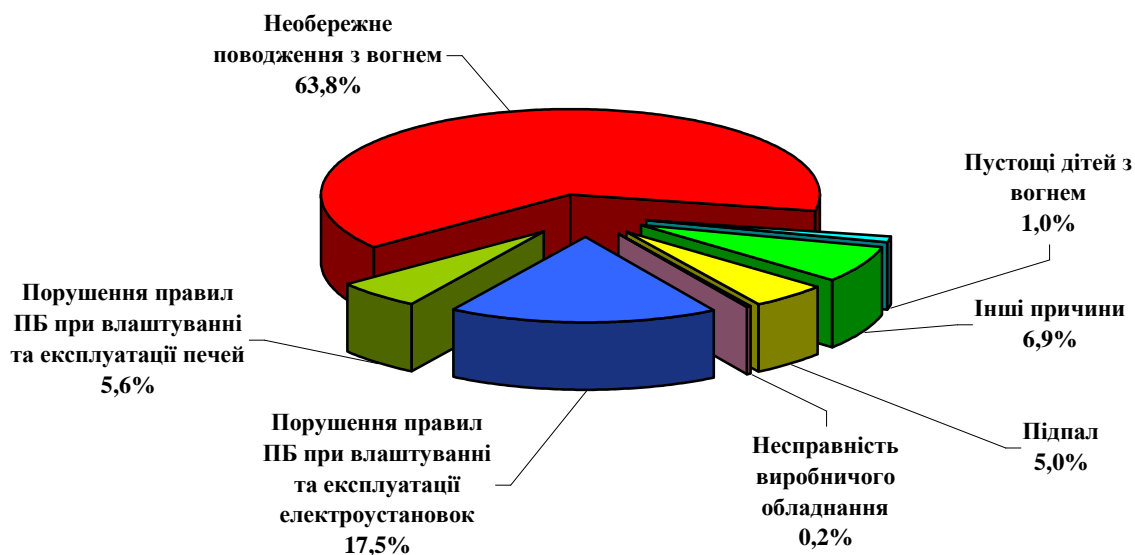

Рисунок 9. Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Особливу увагу слід звернути на пожежі, що виникли з причини підпалів, які цього року зросли більш ніж у 2 рази (2966 проти 1466) та завдали значних прямих збитків (близько 25,0 % від загальної їх кількості), – загалом питома вага прямих збитків, завданих пожежами з причини підпалів, більш ніж у 4 рази

перевищує відсоток цих пожеж по державі). Унаслідок пожеж від підпалів загинуло 26 людей і 50 було травмовано. Значне зростання кількості таких пожеж розпочалося з середини січня поточного року унаслідок загострення соціально-політичної обстановки в країні, що сприяла вчиненню саме навмисних підпалів, а у лютому – тільки в місті Києві кількість підпалів, зокрема автомобілів, зросла на порядок.

З настанням похолодання населення інтенсивно починає використовувати електрообігрівачі, багато з яких є саморобними або несертифікованими, особливо в період, коли температура навколишнього середовища наближається до нуля, а централізоване опалення ще не ввімкнено. Причиною цих пожеж є перевантаження електромережі електрообігрівальними побутовими пристроями.

На рисунку 10 наведено розподіл кількості пожеж, що виникли від використання електричних обігрівальних приладів, у т.ч. й кустарного виробництва, за 10 місяців 2014 року.

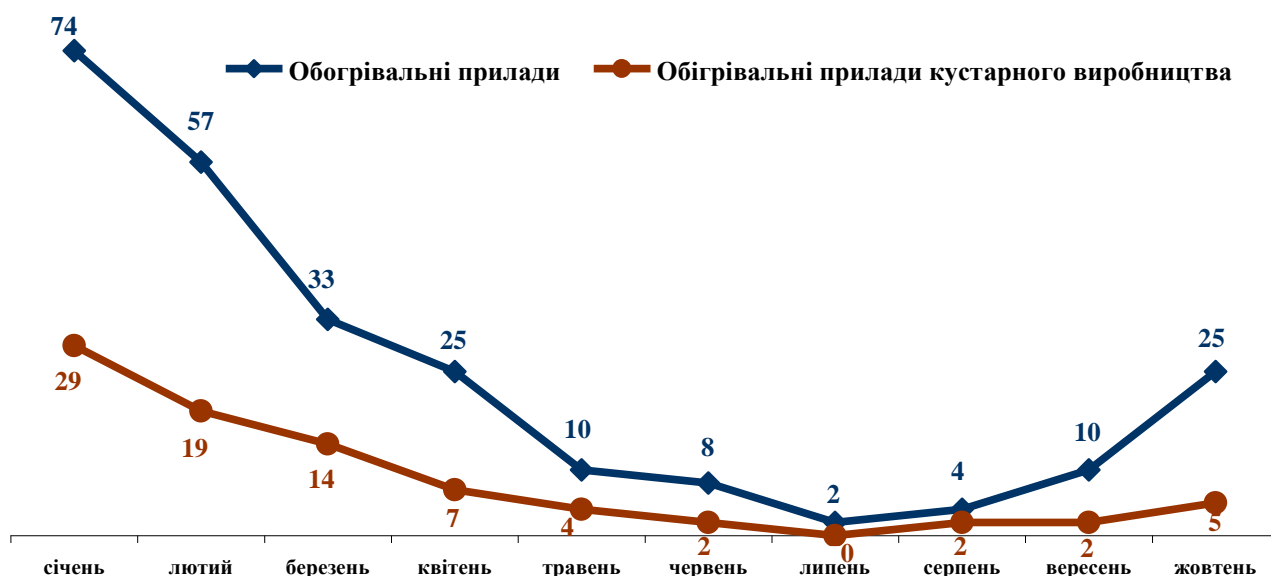

Рисунок 10. Розподіл кількості пожеж, які виникли від використання обігрівальних приладів за місяцями 2014 року

Загалом, упродовж цього року зареєстровано 248 пожеж (0,4 % від загальної кількості пожеж), які виникли безпосередньо від обігрівальних приладів. У 84 випадках (33,9 % від пожеж обігрівальних приладів) пожежі виникали від електричних обігрівальних приладів кустарного виробництва.

Унаслідок пожеж від обігрівальних приладів загинула 61 людина (3,7 % від загальної кількості загиблих), причому 26 людей (42,6 % від загиблих унаслідок пожеж обігрівальних приладів) загинуло під час використання саморобних обігрівальних приладів.

Загибель людей унаслідок пожеж від обігрівальних приладів має чітко виражені сезонні коливання (рисунок 11).

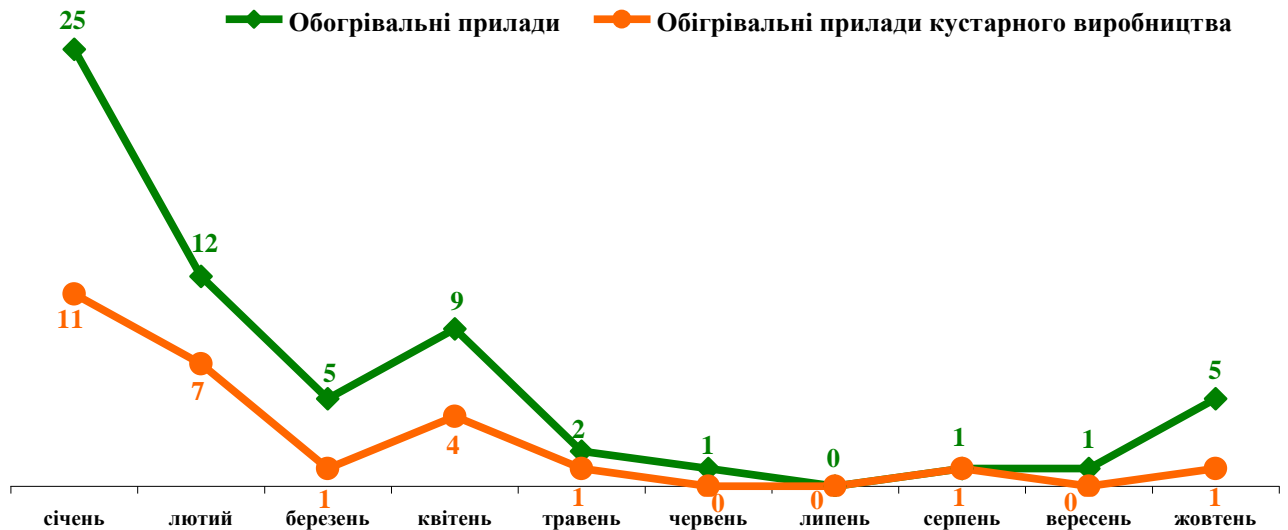

Рисунок 11. Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж, які виникли від використання обігрівальних приладів за місяцями 2014 року

Так, за травень-вересень 2014 року загинуло лише 5 людей, а в січні – 25 людей, причому 11 із них – від пожеж, спричинених саморобними електричними обігрівальними приладами.

Як і торік, близько 95 % людських жертв пожеж цього року – це мешканці житлового сектора. Зазвичай, саме в житлі реєструють переважну кількість фактів групової загибелі людей унаслідок дії небезпечних чинників пожежі.

Але цього року найрезонанснішою пожежею, яка призвела до значних людських втрат, була пожежа, що виникла 08 січня 2014 року в приміщеннях будівлі ТОВ “Харківська ювелірна фабрика”, яка розташована на території ПАТ “Хартрон” за адресою: м. Харків, вул. Академіка Проскури, 1, унаслідок якої загинуло 8 людей та 9 отримали травми різного ступеню тяжкості. Аналіз обставин і умов виникнення та поширення цієї пожежі виявили проблеми не тільки в забезпеченні належного рівня протипожежного захисту об’єкту, але й в ефективності систем запобігання, виявлення та ліквідації пожеж, у т. ч. щодо дій пожежно-рятувальних підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

Дані про врятованих людей і матеріальні цінності

Впродовж 10 місяців 2014 року пожежно-рятувальними підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту було врятовано на пожежах 2239 людей, у т. ч. 145 дітей, матеріальних цінностей збережено на суму понад 67 млрд 141 млн гривень, врятовано 26471 будівлю та споруду, 1462 голови худоби, 4846 свійських птахів, 2307 одиниць транспортних засобів, 3097 тонн грубих кормів, 4273 тони зернових і технічних культур, 1674 га хліба на корені.

Кількість врятованих під час гасіння пожеж матеріальних цінностей по регіонах України за 10 місяців 2014 року наведено на рисунку 12.

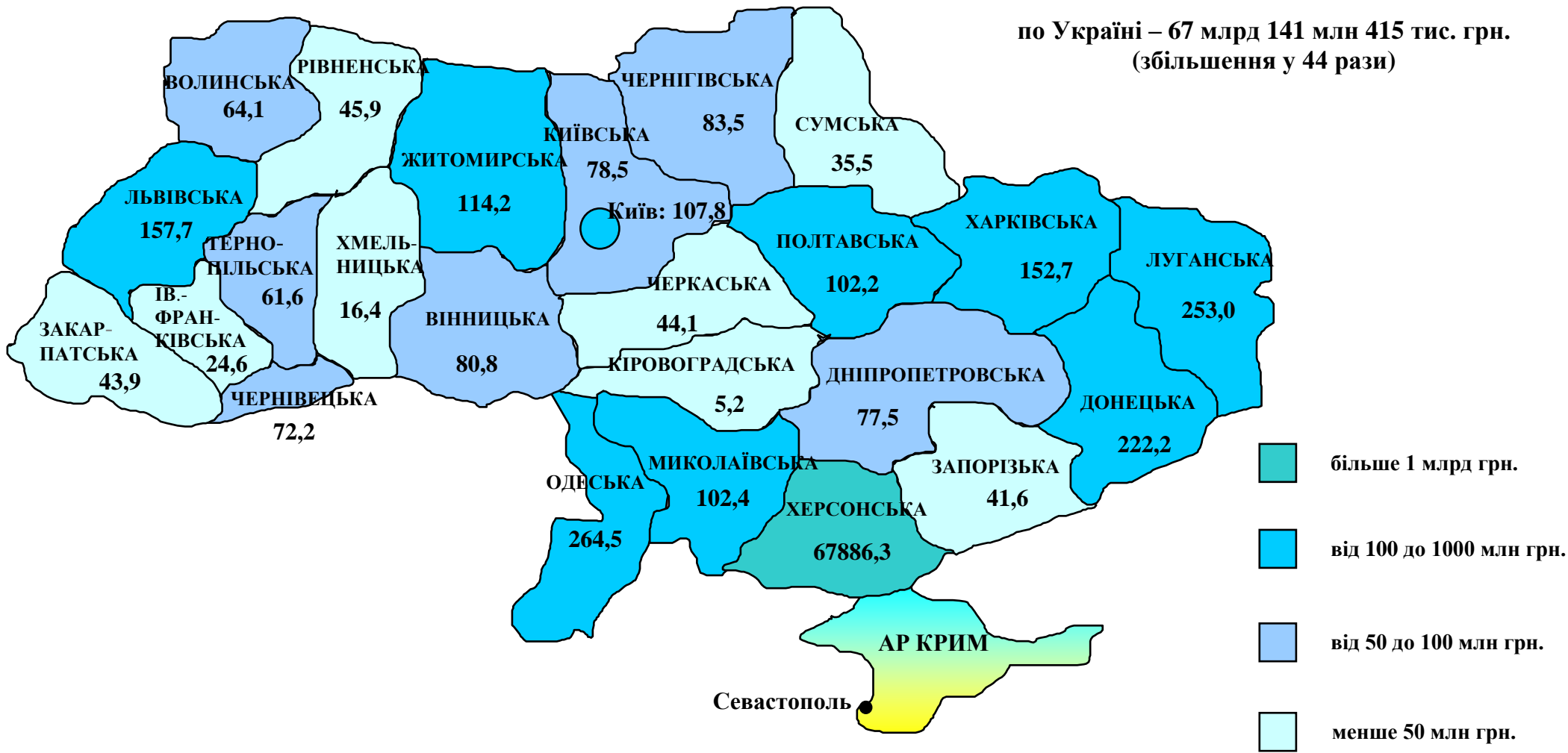

Рисунок 12. Кількість врятованих матеріальних цінностей по регіонах України за 10 місяців 2014 року (млн. грн.)

Треба зазначити, що збільшення у 44 рази кількості врятованих матеріальних цінностей пов'язано з пожежею, що виникла 02.08.2014 у заповідному степу “Асканія нова” Херсонської області, де нараховано врятованих матеріальних цінностей на суму 64 млрд 829,6 млн грн.!

Як висновок, треба зазначити, що факт тимчасового відокремлення територій Автономної Республіки Крим і міста Севастополь не вплинув на зниження основних показників статистики пожеж в Україні, і на сьогодні проблема зменшення кількості пожеж в країні залишається актуальною. А накопичення й узагальнення статистичних даних про пожежі та їх наслідки і даних щодо поведінки будівельних конструкцій та оздоблювальних матеріалів дозволяє виявляти шляхи підвищення ефективності систем протипожежного захисту об'єктів, оцінювати вплив пожежонебезпечних властивостей речовин, матеріалів і виробів на процеси виникнення, перебігу та гасіння пожеж.